

تصویر گری یا تصویر سازی

در گذشته «مصور کردن» محدوده مشخصی نداشت و تخصص در آن دارای ویژگی معینی نبود. هر کس که دستی به قلم مو داشت می توانست مصور یا تصویرگر باشد و هر هنرمندی مدعی تصویرگری هم بود. طراحان، حکاکان، نقاشان و مجسمه سازان و غیره، کارشان را مصور کردن و تصویرگری می دانستند، زیرا که می پنداشتند اثرشان را براساس تصویرکردن موضوعی به وجود می آورند. در گذشته هنر گرافیک هم مفهوم و محدوده خاصی نداشت. در غرب، طراحی، نقش اندازی، حکاکی و رسامی فعالیت‌هایی بود که گرافیک هم نامیده می شد و در واقع گرافیک بخش کوچکی از هنر نقاشی بود. اما بعدها رشد و وسعت تخصص‌ها در این تقسیم بندیها تغییرات فوق العاده ای را بوجود آورد و هر کدام از آن فعالیت‌های جنبی کوچک گذشته، خود مرکز و محور کوشش‌های خلاقه هنرمندان زیادی شدند. مثلا هنر مصورکردن و تصویرگری برای خود شعبه تخصصی مهمی شد و در خود تقسیمات و تخصص‌های متعددی را بوجود آورد. در اکثر زبانهای غربی مصور کردن را illustration می گویند که به زبان ما، می توان آن را تصویرگری و تصویرسازی و هنرمندش را تصویرگر نامید. کار تصویرگری عبارت از تجسم تصویری یک موضوع برای نمایش بهتر فضای مطلب و در نهایت درک بهتر آن است. تصویرسازی و مصورکردن تنها با ابزار طراحی و نقاشی انجام نمی گیرد؛ بلکه امروزه طراحان و تصویرگران از هر طریقی و از امکانات بیانی هر هنر تصویری دیگری برای به تصویر کشاندن موضوع، استفاده می کنند از عکاسی، از مجسمه سازی، نقاشی، خوشنویسی، حکاکی، سینما و ... بهره جوئی می کنند زیرا در واقع بیان اجرائی فقط

گاهی مرزهای ظریفی را در بیان آنها ایجاد می کند. در واقع می توان گفت که این جزئیات بیانی بسان گویش های مختلف یک زبان عمل می کنند و در اساس چیزی با دیگری متفاوت نیست.

استفاده از این همه امکانات گوناگون در تصویرگری نتیجتاً سبب تعدد و گوناگونی تخصص ها و روش ها در این هنر شده است و روز به روز نیز بر این انشعابات افزوده می شود و منجر به پیدایش دیدگاهها و شگردهای بدیع و نوظهور می گردد.

بنابراین وقتی به خیل تصویرگران نگاه شود با وجود تنوع بی حد تخصص ها و شیوه ها ، اما همه آنها را می توان در حیط تصویرگری و تصویرسازی دید.

جمعی از آنها به کار تصویرسازی برای «کتاب» مشغولند و کتابها از کتب مربوط به کودکان شروع شده و به کتب همه سنین خوانندگان و همه تنوع موضوعات مورد نظر آنها چون : انواع ادبیات ، هنر،علوم ،فنون و ... ختم می شود که باز می توان همه این گوناگونی کتب را به دو شیوه تصویرگری یعنی تزئین کتب و یا تصویرسازی برای متن آنها تقسیم کرد و هر یک از این دو شعبه محتاج تخصص و تجربه ای ویژه است.

شاید به ظاهر تصویرسازی برای متن از اهمیت بیشتری برخوردار باشد. اما می دانیم در هنر تصویرسازی سنتی ما، حاشیه سازی یعنی تذهیب و تشعیرسازی ،جائی بسیار والا و ارجمند دارد و هنرمندان برجسته ای به این کار و سایر فنون دیگر مربوط به آن پرداخته و آثاری نفیس و بی بدیل به جای نهاده اند.

با کمی دقت به موضوعات متنوع تصویرگری که شاید شام لدهها رشته و مطلب جداگانه باشد می توان تا حدودی به اهمیت و لزوم تنوع شیوه بیان آنها پی برد که مثلاً تفاوت در

زمینه تصویرسازی برای متن یک کتاب پزشکی با تصویرهای فنی یک کتاب مکانیک و تصاویر یک کتاب تاریخی، یک کتاب جغرافیا، یک کتاب سیاحتنامه، یک اثر ادبی، یک کتاب آموزشی دوران تعلیمات مدرسه ای، یک جزوه ورزشی، عکاسی، مد و لباس، یک قصه زیبا و لطیف کودکانه، مجموعه اشعار و... چه اندازه باید تفاوت داشته باشد.

در زمینه مصور کردن همین مطالب گوناگون وقتی به حیطه روزنامه نگاری وارد شویم، باز فضا و روال کار فرق می کند و همان تفاوتی را پیدا می کند که در شیوه و سطح توقع نوشتن مطالب برای کتاب و برای مقالات نشریات معمول وجود دارد.

به همان ترتیبی که نویسنده ای مقاله یا مطلبی را با سطح و توقع خاصی برای روزنامه یا مجله تهیه می کند، تصویرگری این مطالب هم همان شأن و لجن موضوع را به خود می گیرد؛ و وقتی ملاحظه کنیم که حتی شیوه و روال هر نشریه نیز به جای خود در کیفیت نگارش آن مطالب تأثیر می گذارد، طبیعی است که بر شیوه طراحی و تصویرسازی آن هم تأثیر بگذارد. به این معنی که مصور کردن یک نشریه روزانه با یک نشریه هفتگی تفاوت دارد و اگر هر کدام از این نشریات مدعی راه و رسم خاصی نیز باشند، باز این تفاوت، دگرگونی های دیگری را هم به خود می گیرد و اگر دوباره گوناگونی های موضوعی نشریات را در نظر آوریم می بینیم که مثلاً یک نشریه روزانه سیاسی، یک نشریه هفتگی ورزشی، یک مجله ادبی، یک گاهنامه هنری، یک جزوه حقوقی یا اقتصادی، اجتماعی، یا مطلبی مخصوص جوانان، کودکان، دانشگاهیان و... آن چنان لحن ها و شخصیت های متفاوتی دارند که همانطور که نمی توان آنها را با یک قلم و شیوه نوشتن نباید با یک قلم هم مصور نمود.

ProjectCenter

www.ProjectCenter.ir

📷 | @projehcenter

📍 | @projehcenter_ir